

עד כמה חברות נדיבות כלפי המבוגרים?
מחקר השוואתי בשאלת יחס התחלופה, רמת הרווחה וההתאמה הכלכלית של משקי בית
מבוגרים באירופה

פרופ' אביעד טור-סיני

המכללה האקדמית עמק יזרעאל והמרכז לפנסיה, ביטוח ופסיכולוגיה כלכלית, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

פרופ' אביה ספיבק

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

רקע: יחס התחלופה (היחס בין סך ההכנסה של משק הבית לאחר הפרישה בהשוואה לסך ההכנסה לפני הפרישה) הפך למדד מקובל ושימושי להערכת תנאי הגמלאים ומשקי הבית בנקודת הפרישה.

מטרה: המחקר מתמקד בחקירת דינמיקת רמת ההכנסה של משקי הבית בשנים סביב נקודת הפרישה, בהקשר אירופאי השוואתי.

השיטה: אנו משתמשים בנתונים ממאגר הנתונים ארוך הטווח של SHARE. ניתוח הנתונים מפצל את יחס התחלופה למרכיביו השונים - פנסיה, הכנסה מעבודה וכו' - ובוחן את הדינמיקה בין משקי הבית ביחס להכנסה מעבודה ופנסיה.

ממצאים: יחס התחלופה משתנה מאוד בין ארבע עשרה המדינות שנדגמו: יחס התחלופה עומד על שיעור 70% בכלל המדינות, 80% במדינות בעלות משטרי רווחה סוציאל-דמוקרטי וקונטיננטליים, ו-60% במדינות בעלות משטרי רווחה מזרח אירופאיים ומשטרי המזרח התיכון – תוצאות המדגישות את רמת הירידה הדרמטית באיכות החיים הכלכלית של משק הבית לאחר הפרישה. בהתייחס למרכיבי הפנסיה והשכר, נמצא כי האחרונים מהווים כ-30% מהכנסות משק הבית לאחר הפרישה. באופן מפתיע נמצא כי מדד אי השוויון (ג'יני) לאחר הפרישה גבוה יותר לעומת המדד טרם הפרישה, ממצא המלמד כי התוכניות החברתיות העומדות בבסיס הפנסיה דווקא מרחיבות את אי השוויון בהכנסה לאחר הפרישה. נמצא כי קיים מתאם חיובי בין יחס התחלופה לבין אינדיקטורים הבוחנים את איכות חייהם של הגמלאים ומשקי ביתם (כדוגמת, שביעות רצון מהחיים, היכולת לצרוך שירותי בריאות ויכולת לכסות הוצאות בלתי צפויות).

מסקנות: המחקר מלמד כי קיימת תמונה חמורה ביותר בנוגע לרמת החיים של בני משק הבית המבוגר והאפשרות להבטיח רמת חיים כלכלית סבירה וטובה לאחר הפרישה. כל אלה צפויים להוביל לדרישה להתערבות ממשלתית ארוכת טווח, זאת על מנת להבטיח איכות חיים טובה לאוכלוסייה המבוגרת לאחר פרישתה מכוח העבודה.

זהויות אנטגוניסטיות ושילוב של קבוצות מיעוט בשוק העבודה: המקרה של ערבים בישראל

ד"ר אילן שדמה, החוגים לשירותי אנוש ופיתוח וייעוץ ארגוני, המכללה האקדמית עמק יזרעאל

פרופ' הישאם אבו-ריא, בית הספר לעבודה סוציאלית, אוניברסיטת חיפה

פרופ' יצחק שנל, החוג לגיאוגרפיה וסביבת האדם, אוניברסיטת תל אביב

רקע ומטרות - מחקר זה בוחן את הקשר בין ממדי זהות שונים לבין שילוב קבוצת מיעוט בשוק העבודה לגבי המקרה של ערבים בישראל. ספציפית, הוא בוחן את הקשר בין זהותם הישראלית והפלסטינית לבין שילוב בשוק העבודה. חשיבות בחינת הנושא מכיוון שידוע על קשר בין ממדי הון חברתי ותרבותי לבין שילוב של אנשי קבוצות מיעוט בשוק העבודה, בפרט במשרות יוקרתיות ומתגמלות. המקרה של ערבים בישראל מעניין בהקשר זה בשל הסתירה המובנית בין זהותם הפלסטינית והישראלית, בשונה מקבוצות מיעוט אחרות ברחבי העולם לגביהן הזהות של המדינה הזהות האתנית אינן סותרות האחת את רעותה באופן מובנה.

שיטות המחקר - המחקר מבוסס על סקר שדה בקרב 359 נדגמים שנותרו סטטיסטית. הנדגמים נשאלו לגבי דפוסי הזהות שלהם (ערבית, פלסטינית, דתית וישראלית), לגבי ממדי שילוב בשוק העבודה וכן לגבי מאפיינים דמוגרפיים.

ממצאים - ממצאי המחקר עולה כצפוי שקיים קשר מובהק בין זהות ישראלית לבין עצם השילוב בשוק העבודה (כלומר היותם של המשיבים מועסקים או לא). לעומת זאת בבחינת השילוב בתעסוקה איכותית, נמצא באופן מפתיע שדווקא הזהות הפלסטינית קשורה אליה. ממצאים אילו מוסברים במידה רבה רמת ההשכלה שכן נמצא קשר מובהק בין רמת השכלה וזהות פלסטינית.

חדשנות ותרומה - מחקר זה תורם לספרות של שילוב קבוצות מיעוט בשווקי עבודה מכמה בחינות. ראשית, בבחינת ההשפעה של הזהות הסותרות הפלסטינית והישראלי בנפרד על השילוב בשוק העבודה וכן בבחינת אנשים המאופיינת בזהות דואליות (כלומר בקרבם אין סתירה בין הזהויות הללו). סקר השדה (בשונה מסטטיסטיקה רשמית) מאפשר לבחון את איכות התעסוקה ולא רק את עצם השילוב בשוק העבודה וכן לבחון את מקומם של מאפיינים דמוגרפיים כמשתנים מתערבים בתהליך זה.

הערכה של מיומנויות קליניות באמצעות בחינה מעשית בסימולציה - OSCE

גב' בסקין אירה, Ph.C., ראש היחידה ללימודים קליניים, החוג לסיעוד

הכשרה של סטודנטים לסיעוד מחייבת הערכת יכולתם להעניק טיפול בטוח (Zamanzadeh et al., 2021). הערכה של מיומנויות קליניות מהווה אתגר עצום עבור אנשי ההוראה, כאשר הסובייקטיביות של המעריך מתוארת בתור הגורם המרכזי לכך (Vijayalakshmi & Revathi, 2017). בחוג לסיעוד, הסטודנטים מתנסים במוסדות בריאות שונים במהלך לימודיהם. בתום ההתנסות, המדריך הקליני מעריך את היכולת של הסטודנטים להעניק טיפול בטוח בהתאם לעקרונות מקצועיים שנלמדו. אולם, מרבית ההערכות אינן משקפות באופן מהימן את היכולות האמיתיות של הסטודנטים. ציונים גבוהים והיעדר שונות בין הסטודנטים, מקשים על סגל היחידה ללימודים קליניים לחזק ולכוון את הסטודנטים שזקוקים לכך. על מנת לצמצם את הפער ולתת מענה הולם למתן הערכה אובייקטיבית של הסטודנטים בתום ההתנסות, הוחלט לערוך מבחן מעשי באמצעות סימולציה – OSCE (Objective Structured Clinical Examination) בנוסף להערכת ההתנסות.

OSCE - זו שיטה, אשר נועדה להעריך את הביצוע של מיומנויות קליניות במגוון רחב של מצבים, המדמים את המציאות. המבחן כולל תרחישים והערכה מובנית, המאפשרת לבחון לתת ניקוד אובייקטיבי על סמך הביצוע של הנבחן. תפעול הבחינה כלל הכנה של תכנים וטפסי הערכה, הכנת צוות בוחנים לסטנדרטיזציה בשיפוט, הכנה קלינית של סטודנטים במרכז הסימולציה, תפעול הבחינה, ניהול הערעורים על ציון הבחינה ומתן משוב לסטודנטים. הסטודנטים נבחנו על מיומנויות קליניות כגון הכנה ומתן תרופה, טיפול במטופל מונשם, טיפול במטופל לאחר הניתוח ועל מיומנויות רכות כמו תקשורת בין אישית עם מטופל וקבלת החלטות. ניתוח תוצאות הבחינה הצביע על שונות בקרב הסטודנטים והראה התפלגות נורמלית של ציונים שנעו בין 50 ל 100. בעקבות הבחינה, הוסקו מספר מסקנות, הנוגעות לחיזוק הסטודנטים בתחומים קליניים נבחרים והכוונת השדות והמדריכים הקליניים בשטח לחיזוק צרכי למידה של סטודנטים אלה בהמשך.

מקורות

Vijayalakshmi, K., & Revathi, S. (2017). Performance of nursing students in psychiatric nursing using objective structured clinical examination (OSCE) versus traditional practical examination (TPE)- A comparative approach. *Asian Journal of Nursing Education and Research*, 7(4), 561-568. doi: <http://dx.doi.org/10.5958/2349-2996.2017.00109.4>

Zamanzadeh, V., Ghaffari, R., Valizadeh, L., Karimi-Moonaghid, H., Johnstone, A., & Alizadeh, S. (2021). Challenges of objective structured clinical examination in undergraduate nursing curriculum: Experiences of faculties and students. *Nurse Education Today*, 103, 1-7. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2021.104960>

ביטול מגבלת הגיל על זכות ההצבעה: דיון ביקורתי

ד"ר איתי שניר, החוג למדע המדינה

רקע ומטרות

בשנים האחרונות אנו עדים להשתתפות גוברת והולכת של צעירים בשדה הפוליטי, שהגיעה לשיאה במחאות החברתיות של שנת 2011 וכמובן במאבק נגד משבר האקלים. ואולם, רבים סבורים עדיין שהפוליטיקה אינה עניין לילדים, ורואים בהם מטרד או לכל היותר גימיק. על רקע זה, המחקר שלי מפנה את המבט לדרישות הנשמעות במקומות שונים בעולם להורדה משמעותית של מגבלת הגיל על זכות ההצבעה בבחירות. מטרת עבודתי היא להעריך באופן ביקורתי את הנימוקים בעד דרישות אלה, ולהצביע על חשיבותן ועל מגבלותיהן.

שיטות המחקר

המחקר נשען על שני מקורות עיקריים: הראשון הוא טקסטים אקדמיים ותיאורטיים בעד ונגד ביטול מגבלת הגיל על זכות ההצבעה, והשני הוא מאבקים פוליטיים קונקרטיים המתנהלים במקומות שונים בעולם סביב סוגיה זו.

ממצאים

בעוד שהרעיון להעניק זכות בחירה לצעירים נראה לרבים אבסורדי ומסוכן, הטיעון העובר כחוט השני בטקסטים ובקמפיינים שאני סוקר גורס כי כך נראו פני הדברים גם כשהתנהלו מאבקים למען מתן זכות בחירה לעניים ולנשים. לפי טיעון זה זכות בחירה אוניברסלית אינה יכולה להפלות לרעה אף קבוצת אוכלוסייה, ואין הבדל אם המדובר בגיל או במגדר וצבע עור. קו טיעון זה, אני מראה, הוא שלילי באופיו, כלומר מתמקד בטענה שאין סיבה שלא לבטל את מגבלת הגיל; הוא לא מציג נימוקים המציגים את התועלת שבהענקת זכות בחירה לצעירים, ולא בוחן מהלך אפשרי כזה בתוך ההקשר הרחב של הפוליטיקה והתרבות הדמוקרטית.

חדשנות ותרומת המחקר

התרומה שהעבודה שלי מציעה לדיון הפוליטי והאקדמי היא אפוא כפולה: ראשית, אני דן לעומק בזיקתם של הצעירים לפוליטיקה ומנסח טיעון באשר להשפעה החיובית שעשויה להיות להם על הדמוקרטיה; ושנית, אני טוען שהדיון על גיל ההצבעה חייב להיות חלק ממהלך תרבותי, פוליטי וחינוכי רחב, שאת קווי המתאר שלו אני משרטט.

גנאלוגיה של היחס התרבותי למגיפה

ד"ר בינה ניר ראש החוג הרב תחומי והחוג לתקשורת

רקע ומטרות

בימים של התפשטות וירוס ה-covid-19 היינו עדים להשלכות השונות של המגיפה בהיבט הכלכלי, הפוליטי והחברתי. מעבר לצעדים הבריאותיים שננקטו לא ניתן היה להתעלם מההיבט התרבותי של היחס למגיפה. ליחס לגוף, לכאב ולמחלה ישנו היבט תרבותי. תרבויות שונות מגלות עמדות שונות לגבי הכאב. מחקרו של זבורובסקי (1990) שבחן חולים יהודים, איטלקים, איריים ואמריקאיים 'ותיקים' הצביע על כך כי עמדות תרבותיות כלפי כאב הן נרכשות.

מתחילת מגיפת הקורונה הסיקור במערב הציג את המתרחש כחיים על גבול האפוקליפסה. במחקרי אחשוף את שורשי נראטיב מכונן זה ונראטיבים נוספים אחרים אשר מבנים את היחס התרבותי למגיפות. מערכות חשיבה וערכים תרבותיים משתקפים בדוקטרינות הדתיות של תרבות נתונה. דת, היא תו זיהוי מובהק לתרבות.

שיטת המחקר

במחקר זה אבחן באמצעות המתודה הגנאלוגית את השורשים התרבותיים של היחס למגיפה, למחלות ולגוף כפי שהם עולים בטקסט המקראי. תחום עיסוקה של הגנאלוגיה הוא העבר, אך מטרתה היא הבנת המציאות העכשווית וביקורתה; הגנאלוגיה מאפשרת בחינה מחדש של ערכים ועמדות (Deleuze 2006, 2).

ממצאים

מגיפה במקרא נתפסת כענישה קולקטיבית. מקור המילה העברית מגפה הוא נגף והפירוש מכה או מהלומה. כדי למגר מגיפה או מחלה צריך פעולה דתית. הגישה המקראית ביחסה אל הגוף מציגה תפיסה מטריאליסטית בעיקרה המכירה את גוף האדם ללא אבחנה בין מציאות גופנית לנפשית (ליבוביץ 1995, 38). התרבות היהודית מקדשת את הגוף ורואה בכאב ובמחלה דבר שאינו טבעי לאדם אלא ענישה או העמדה בניסיון.

תרומת המחקר

חשיפת מקורם של הנרטיבים התרבותיים בהקשר של המגיפה תורמת לחשיבה הביקורתית שלנו ביחס לתבניות החשיבה העכשוויות בתרבות המערב באופן כללי וביהדות בפרט.

"חיובית לקורונה"? -התמודדות משתמשות שירותים ונשות צוות ב"חצרות הנשיות" עם משבר הקורונה.

ד"ר גילה אמיתי¹, פרופ' דלית יסעור-בורוכוביץ'¹, מירית סידי²

נשים צעירות המצויות בהדרה חברתית מתמודדות בימים כתיקונם עם מציאות של עוני ומצוקה, התמודדות המחריפה במובנים רבים בימי מגיפה. שירות אחד המיועד באופן ייחודי לצעירות הן ה"חצרות הנשיות" (ביפו, נתניה וחיפה), המקיימות מרחב פתוח לנערות וצעירות במצבים קיצוניים של הדרה חברתית. החצרות מציעות מגוון פעילויות ושירותים ללא תמורה בתחומי תעסוקה, רווחה, פיננסים, בריאות וסינגור עצמי.

מטרת המחקר הייתה לבחון מה הם הקשיים ומה הן דרכי ההתמודדות הן של הצעירות והן של צוות החצרות הנשיות עם משבר הקורונה, ולתאר פרקטיקות התמודדות של הצעירות ושל הצוות במצבי הקיצון שהקורונה הנכיחה בחיי היום-יום.

שיטת המחקר היא תיאוריה המעוגנת בשדה (grounded theory) המשולבת עם מחקר ביקורתי. לצורך איסוף הנתונים התקיימו ראיונות חצי מובנים עם צעירות ועם נשות צוות מהחצרות. הממצאים לגבי הצעירות הממצאים מצביעים על תפקידה המשמעותי של החצר עבורן ועל תחושות של שעמום ובדידות בעתות הסגר בהן החצר הייתה סגורה. כשהחצר נפתחה מחדש היא נחוותה כמרחב מוגן אליו ניתן ללכת. עם זאת, הצעירות חוו קושי לשמור מרחק בינאישי וקושי סביב הצורך בהגעה שרירותית בקפסולות. הצוות מדבר על חוויה של הכרות קיימת עם מצבי קצה; על הבדידות, ועל הדחק הכלכלי והמשפחתי בקרב הצעירות, וגם על תחושה של "כולנו באותה סירה". בנוסף נחוותה "חירומיות כפולה" של נשות הצוות שהתמודדו בו זמנית עם הקורונה הן מול משפחותיהן והן מול הנערות. במישור הארגוני - הייתה עליה בכמות ההפניות לחצר ובחומרת המקרים. דרכי ההתמודדות והפרקטיקות שהצוות מונה כוללות את חשיבותם של משאבים שנצברו לפני משבר הקורונה: קיומה של רשת חברתית חזקה בעיר, מתנדבות שהתגייסו בזמן קצר למשימות ואיגום משאבים מארגונים שונים. בנוסף עלו דילמות לגבי זמינות הצוות ולגבי הצורך בקרבה פיזית אל מול מגיפה שדורשת ריחוק פיזי.

¹ החוג לקרימינולוגיה, המכללה האקדמית עמק יזרעאל

² מקימה ומנכ"לית שותפה לשעבר, החצר הנשית

אתנוגרפיה של טיפול ביתי בקשישים בישראל: מפגשים בין-תרבותיים מהסוג האינטימי
דר' דניאלה אריאלי, החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה, החוג לסייעוד, התכנית לתואר שני בפיתוח וייעוץ
ארגוני

רקע: טיפול ביתי 24/7 באמצעות מהגרי.ות עבודה הפך לתופעה נרחבת במדינות רבות, לרבות ישראל. ב-2020 הועסקו בארץ כ-80,000 עובדי סיעוד מחו"ל. תפקיד ה'מטפלת' כולל דאגה לכל היבטי החיים, לרבות הזנה, ניקיון הגוף והבית, דאגה לבטיחות המטופלים, וכן ציפיות ל'עבודה רגשית'. ה'מטפלות' באות ממדינות עניות ושולחות לקרובי משפחתן את מרבית שכרן. מדיניות ההגירה בישראל מגבילה את שהותן החוקית בישראל ואינה מאפשרת להן.ם להביא בני זוג או ילדים.

מטרות: לייצר ידע ביחס למערכת היחסים, אשר מביא בחשבון את הפרספקטיבות של השותפים השונים במערכת היחסים.

שיטה: מחקר (אוטו)אתנוגרפי בסביבה ה'טבעית' שבה מתרחשים יחסי הגומלין שכלל תצפיות וראיונות עם: 1. בני המשפחה המעסיקים; 2. עובדות.י סיעוד; 3. נותני שירותים בתחום.

ממצאים: היחסים מאופיינים באמביוולנטיות ועמימות. לצד רגשות כגון חשדנות, דאגה, וכעס, ולצד דרגה גבוהה של בורות ואמונות מוקדמות שגויות לגבי האחר/ת, הן מצד בנות המשפחה והן מצד עובדות הסיעוד, יש רגשות של הכרת תודה ואמפטיה הדדיות, וצורך בקרבה ואמון. בנוסף, המעורבים חווים מתח בין היבטים תועלתנים של היחסים ביניהם, לבין היבטים רגשיים, וחוסר בהירות ביחס לאופי ה"נכון" של היחסים וקושי במציאת איזון מיטבי בין קירבה ומרחק. האמביוולנטיות והעמימות הן כר לקונפליקטים, ואסטרטגיות ההתמודדות המגוונות תלויות גם בגורמים אישיים ומשפחתיים וגם בהקשרים מקומיים וגלובליים, כגון פערי היצע-ביקוש, הסכמים בין-מדינתיים, שינויי חקיקה, משבר הקורונה ועוד.

תרומה: המחקר מצביע על הצרכים המורכבים, כולל הלא מדוברים, של המעורבים בטיפול הביתי ובכך מהווה ארגז כלים חשוב למי שמבקשים להיטיב עם כלל המעורבים בדבר.

להיות לבד בבידוד חברתי: הבדלים בתחושות כלפי תמיכה חברתית, חרדה מצבית, אושר וקונפליקט בית עבודה בקרב אימהות נשואות ויחידניות בישראל

מיכל שמיר- החוג למנהל מערכות בריאות

אורית שמיר-בלדרמן- החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

בעוד המשברים איתם מתמודדת ישראל מאופיינים כמשברים בטחונים (למשל, מצב מלחמה), מגיפת הקורונה העמידה את מדינת ישראל בפני משבר בריאותי- כלכלי-חברתי חובק עולם. מטרת המחקר הנוכחי הייתה לבחון כיצד חרדה מצבית קשורה לתמיכה חברתית (פורמאלית ובלתי פורמאלית), קונפליקט בית-עבודה ורמת אושר בקרב אימהות נשואות ויחידניות במהלך תקופת הסגר הראשון של משבר הקורונה (Covid-19). ייחודו של המחקר הנוכחי נעוץ בעובדה שהמחקר עורך השוואה בין אימהות יחידניות מבחירה בעוד שמחקרים קודמים בדקו הבדלים אצל נשים חד-הוריות, שלרב הן גרושות ובהשוואתן לאימהות נשואות. זאת ועוד, ייחודו של המחקר הנוכחי הוא בניסיון להוסיף על הידע המחקרי באופן המשלב את כלל המשתנים לכדי מחקר קוהרנטי אחד. לבסוף, הספרות העוסקת בצורך של אימהות בכלל ובישראל בפרט, בקבלת תמיכה חברתית בתקופות משבר ובכללו בתקופת הקורונה מועטה.

386 נשים יחידניות ו-293 נשים נשואות מילאו שאלון מקוון סגור שהועבר אליהן דרך רשתות חברתיות. ממצאי המחקר הנוכחי מאששים את השערת המחקר שטענה כי קיים קשר שלילי בין אושר וחרדה מצבית. קרי, ככל שרמת האושר גבוהה יותר רמת החרדה נמוכה יותר. זאת ועוד, בבחינת ההבדלים בין שתי קבוצות המחקר נמצא שאימהות נשואות דיווחו על רמת אושר גבוהה יותר בהשוואה לאימהות היחידניות וכן שרמת החרדה המצבית של האחרונות גבוהה יותר בהשוואה לרמת החרדה המצבית של אימהות הנשואות.

ממצאי המחקר מובילים למסקנה שגורמי הרווחה בכלל ואלה של הרשויות המקומיות בפרט, צריכים לפתח מאגר מידע על אודות אימהות יחידניות, תוכניות מגירה ולנסח מדיניות התערבות ומתן מענה לאוכלוסיות רגישות ופגיעות במצבי חירום, מאחר ובכל אחד מהתחומים של התמיכה הבלתי פורמלית הן מקבלות פחות מענה והן בעלות הון חברתי מדולל יותר בהשוואה לאימהות נשואות.

היצמדות מטופלי המודיאליזה לטיפול: עמדות האחיות כלפי שיתוף המטופל ושיתוף בפועל במהלך הדיאליזה ממבט דו כיווני (יוזמת האחיות ויוזמת המטופל)

נסרה אדלבי^{2,1}, זוויה גרימברג^{2,3}, ענת דרך-זהבי³
¹מכללת עמק יזרעאל- החוג לסייעוד, ²המרכז הרפואי לגליל, ³אוניברסיטת חיפה- החוג לסייעוד

תקציר

רקע: חוסר היצמדות לטיפול בקרב מטופלים עם אי ספיקת כליות סופנית מהווה סיכון לאיכות ואפקטיביות הטיפול.

מטרת המחקר: לבחון את הקשר בין שיתוף המטופל מפרספקטיבה דו כיוונית (יוזמת האחיות ויוזמת המטופל) להיצמדות המטופל לטיפול במטרה לקדם את נושא ההיצמדות לטיפול.

סוג המחקר: מחקר כמותי ואיכותני מקונן
כלי המחקר: שאלונים, תצפיות ונתונים מתיק המטופל

ממצאים: במחקר השתתפו 102 מטופלים מקוננים בתוך 30 אחיות העובדות ביחידת דיאליזה במרכז הרפואי לגליל.

במחקר האיכותני, באחוז קטן מהמקרים האחיות מפתחות שיחה עם המטופל על תכנית הטיפול ושיחות חולין.

במחקר הכמותי, נמצאה אינטראקציה דו כיוונית (עמדות האחיות כלפי שיתוף X יוזמת המטופל לשיתוף) מובהקת ($\beta=0.60$, $p<0.05$). כאשר העמדות של האחיות כלפי שיתוף גבוהות יותר, הקשר בין יוזמת המטופל לשיתוף ואי הצמדות לטיפול חיובי יותר. ממוצע קיצור זמני הדיאליזה שנמדדו על ידי הפרש שעות בין הוראות הרופא לביצוע טיפול לבין ביצוע שעות של הטיפול בפועל היה 0.19 (SD=0.33) הפרש זה הינו מובהק ($t(101) = 5.7$; $p<0.001$).

מסקנות: עמדות חיוביות כלפי שיתוף מעודדות את האחיות להתחשב ולקבל יותר את עמדת המטופל, וכתוצאה, ההיצמדות לטיפול, במונחים של קיצור משך החיבור למכונה, יורדת. מצד שני, כאשר עמדת האחיות כלפי שיתוף נמוכות, השיתוף בפועל נעשה יותר במטרה "לשכנע" את המטופל להסכים לתכנית הטיפול, וכתוצאה, הקשר בין שיתוף בפועל והיצמדות לטיפול הינו חיובי.

תרומת המחקר: ממצאים אלו קוראים לתכנון תוכניות הדרכה למטופל לגבי המידע אשר כדאי להעלות בעת החיבור לדיאליזה, ולאחות - לגבי האופן בו עליה לפנות למטופל על מנת לעודד אותו לספק מידע חשוב במפגש.

נושא: תפיסות אודות הדרכות סימולציה מקוונות וחוויות לגבי התהליך בקרב סטודנטים לסיעוד (במרכז להדרכה בסימולציה).

חוקרת: סונדוס בשאראת, RN, MA, מרצה בחוג לסיעוד, מכללת עמק יזרעאל

רקע: התפתחות הידע והחשיבה הקלינית מושפעות לא רק מהגורמים הפנימיים של הסטודנטים, אלא גם מגורמים חיצוניים כמו שביעות רצון מהתכנים הנלמדים, משאבים פדגוגיים שיטות פדגוגיות, ואופי היעדים והאתגרים המוצעים. מגפת ה-COVID-19 אילצה את מוסדות הלימוד השונים להשהות זמנית את חוויות החינוך הפרונטלי, בצל המגיפה, מוסדות ללימודי סיעוד השתמשו במתודות סימולטיביות מקוונות כדי להחליף את החוויות הקליניות כאשר מוסדות ההכשרה היו סגורים. סימולציות הוכחו כשיטות יעילות ללימוד כישורים מקצועיים ברמה גבוהה, כגון שיתוף פעולה, קבלת החלטות, קביעת סדר עדיפות, יכולות תקשורת יעילות, בטיחות וחשיבה קלינית. במהלך המגיפה במרכז הסימולציה של החוג לסיעוד במכללת עמק יזרעאל, הועברו סימולציות בצורה מקוונת.

מטרה: לבדוק ולהבין את התפיסות אודות הדרכות הסימולציה המקוונות והחוויות מהתהליך בקרב סטודנטים לסיעוד בשנה שניה ללימודיהם

שיטה: לצורך בדיקת ההשערות נערך מחקר חתך, הסטודנטים התבקשו לענות על שאלון שכולל שלושה חלקים. החלק הראשון בוחן תפיסות הסטודנטים אודות ס"מ, החלק השני בודק את מידת ההשפעה של שיטות ההדרכה על הצלחת ס"מ, החלק השלישי בודק את חוויות הסטודנטים מהתהליך.

תוצאות: על מנת לבדוק את ההשערה כי קיימים הבדלים בתפיסות הסטודנטים אודות הדרכות ס"מ לפני ואחרי שינויים שנערכו בתהליך, נערך ניתוח שונות רב משתני חד כיווני. נמצא הבדל מובהק בתפיסות לפני ואחרי השינוי, לפני השינוי סטודנטים הציגו ממוצע נמוך יותר בהשוואה לממוצע אחריו. לגבי החוויות מהתהליך, סטודנטים דווחו על חוויות חיוביות יותר אחרי השינוי שנעשה בהשוואה לחוויות שדווחו לפני השינוי.

מסקנות: תפיסות וחוויות סטודנטים אודות הסימולציה המקוונת קשורים לאופן בו היא מועברת, ישנו צורך להתאים את התכנים ואת אופן ההערכה של הסטודנטים על מנת שתופק תועלת מרבית מהלמידה הסימולטיבית המקוונת.

שילוב בין עבודה למשפחה בקרב נשים ערביות בישראל

עולא נבואני - החוג לשירותי אנוש והחוג למנהל מערכות בריאות

השתתפות נשים ערביות מהמזרח התיכון וצפון אפריקה (מדינות MENA) בשוק העבודה נחשבת לאחת התופעות /החידות (puzzling phenomenon) המעסיקות חוקרים ומעצבי מדיניות ברחבי העולם. זאת והיות והעלייה ברמת השכלתן והירידה בשיעורי הפרייון שלהן, שלעתים מתחת לשיעור התחלופה לא הביאו לעלייה בשיעורי השתתפות בשוק העבודה³. בישראל, החידה מורכבת יותר ופיצוחה דורש התייחסות לשלושה גורמים מצלבים ומזינים אחד את השני: תרבות, מדיניות ציבורית ומבנה הזדמנויות.

בהרצאה אציע פתרון לסוגייה על ידי מודל תיאורטי שנבנה על ידי הדמוגרף קואל⁴, ושבוחן כיצד שינוי התנהגותי, ובמקרה שלנו השילוב בין עבודה למשפחה, יקרה ויהפוך להיות נפוץ. בחינת הסוגייה המוצעת קשורה למנהגים תרבותיים הקשורים בגיל הנישואים, בגיל האישה בלידת הילד הראשון ובגודל המשפחה. כמו גם בהשתתפות בני הזוג בעבודות הבית והטיפול בילדים ובעמדות כלפי התנהגויות אלו. על כך יינתן מענה דרך הסקרים החברתיים (2002-2013) של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

המחקר יתרום מבחינה מחקרית ויישומית. לראשונה ייושם המודל התיאורטי של קואל על נורמות דמוגרפיות, התנהגותיות ועל עמדות בחברה הערבית. יישום המודל מבהיר כיצד התנהגויות אלו עשויות לקדם את מעמדה התעסוקתי של האישה הערבייה בתוך המשפחה וההפך.

³ Majbouri, M. (2020). Fertility and the puzzle of female employment in the Middle East and North Africa. *Economics of Transition and Institutional Change*, 28(2), 225-244

⁴ Coale, A. J. (1973). The demographic transition reconsidered. In: International Union for the Scientific Study of Population (IUSSP). *Proceedings of the International Population Conference 1973* (Vol. 1, pp. 53-73). Liège: Editions Ordina

השפעת חסך שינה על תפקודים קוגניטיביים ורגשיים של צעירים עם ADHD

ד"ר עמי כהן*, פרופסור איריס חיימוב*, ד"ר אורי דן*, כפיר אסרף*.

*החוג לפסיכולוגיה.

רקע ומטרות: הפרעת קשב והיפראקטיביות (ADHD) שכיחה בקרב בוגרים צעירים, כולל רבים מהסטודנטים שלומדים במכללה. התסמונת מאופיינת בקשיים בשמירה על קשב ובעיכוב תגובה, ובקשיים חברתיים ורגשיים שנובעים, לפחות חלקית, מקושי בעיבוד של גירויים רגשיים בכלל, ושל הבעות פניות רגשיות בפרט. היות וגם הפרעות שינה שכיחות בקרב הסובלים מ ADHD, מטרת המחקר הייתה בחינת השפעות חסך שינה על תפקודי קשב, עיכוב תגובה, עיבוד הבעות פנים רגשיות ותפקודים מוחיים על צעירים עם ADHD בהשוואה לצעירים ללא ADHD.

שיטות המחקר: גברים צעירים (גיל ממוצע 25.6) עם ADHD (N=19) וללא ADHD (N=17) הונחו לישון במשך 7 שעות בלילה במשך שבוע, במהלכו שנתם בוקרה באמצעות אקטיגרפים. החל מהבוקר שלמחרת, הנבדקים הוחזקו ערים במעבדה הפסיכוביולוגית במכללת עמק יזרעאל למשך 26 שעות. בתחילת הניסוי ובסופו עברו הנבדקים את הטסטים הבאים: א. מטלת אודבול ויזואלית אשר בחנה קשב מתמשך ויכולות עיכוב התגובה למול גירויים ניטרליים וגירויי הבעות פנים רגשיות. במהלך המטלה נבדקו דפוסי התגובה המוחיים (ERP) לגירויים השונים ב. מטלת MORPH לבחינת היכולת לזהות רגש בהבעות פנים.

ממצאים: בהשוואה לקבוצת הביקורת, צעירים עם ADHD הראו בעקבות חסך השינה עליה משמעותית יותר בתחושת הישנוניות, וירידה משמעותית יותר ביכולות הקשב המתמשך ועיכוב תגובה בכלל, ובתגובה לגירויי הבעות פנים רגשיות בפרט, וירידה ביכולת לזהות הבעות פנים רגשיות. הקבוצות נבדלו גם בדפוס הפעילות המוחית בתגובה להצגת הגירויים השונים.

חדשנות ותרומת המחקר: מחקר זה הוא מהראשונים להצביע על כך שלבוגרים עם ADHD רגישות מוגברת להשפעת חסך שינה על מכלול תפקודים קוגניטיביים ורגשיים, ומצביע על דפוסי פעילות מוחית המאפיינים רגישות זו. יתרה, הממצאים תומכים בתזה חדשנית לפיה לקשיי שינה תפקיד מרכזי באטיולוגיה של ADHD.

תקציר ליריד המחקר וההוראה

דר' שי אפרת – החוג לחינוך

התקציר בנושא הוראה

ביריד ברצוני להציג את הקורס החדשני שהעברתי השנה במסגרת יוזמת הוראה. זהו קורס בחירה בחוג לחינוך בסמסטר א' תשפ"ב. שם הקורס: חינוך, מוסר ועיצוב זכרון השואה. זהו הקורס הראשון בנושא השואה שהועבר בחוג לחינוך במכללה. אוכלוסיית הסטודנטים שהשתתפו בקורס הייתה רב-תרבותית וכללה סטודנטים, יהודים, מוסלמים, דרוזים ונוצרים. תגובות הסטודנטים לקורס היו חיוביות ביותר. דוגמא מדברי סטודנטים: "הלימוד על השואה במערך השיעורים שיש בחוג לחינוך הוא דבר מרכזי וחשוב עבור הזהות האישית והישראלית שלנו".

תיאור הקורס: הקורס מיועד לסטודנטים המתעניינים בנושא השואה ורוצים להעמיק את ידיעותיהם והבנתם לגבי השואה עצמה, התמודדות שורדי השואה והחברה בישראל עם השלכות השואה, העברה בין דורית של זיכרון השואה וסוגיות של חינוך ומוסר בעיצוב זיכרון השואה. בקורס נרחיב ונבין נושאים אלה, נבחן את תוכניות הלימוד ודרכי הלימוד השונות הקיימות היום במערכת החינוך כגון המסע לפולין, נפתח רעיונות חדשים לדרכי הוראה של השואה והתקומה כתוצר של הקורס. מטרות הקורס הן העמקת ההבנה של השואה, השלכותיה, ההעברה הבין דורית של זכרה והבנת הקשר שבין חינוך, מוסר ועיצוב זיכרון השואה.

הקורס התבסס על "הגישה הרב ממדית להוראת השואה", שפותחה ע"י דר' שי אפרת כתוצאה ממחקר הדוקטורט שלו על הדילמות המוסריות של השואה. בגישה זו אנו מלמדים את השואה ואת ההתמודדות עם זיכרון והשלכות השואה, כשני חלקים של סיפור אחד ובהתייחסות לשני מעגלים - מעגל הסיפור החיצוני שהוא מעגל האירועים ההיסטוריים עצמם, ומעגל הסיפור הפנימי שהוא מעגל החוויה הרגשית של האנשים שלקחו חלק באירועים. במהלך הלמידה אנו בוחנים שלושה ממדים המשלימים זה את זה - ההיסטורי, הפנומנולוגי והפסיכולוגי. הפן המוסרי עובר כחוט השני בתוכנית הלימוד ומהווה את הציר המרכזי בה.

רקע ומטרות: הידלדלות השטחים הפתוחים, הצטופפות הבנייה והעלייה בזיקה בין אוכלוסיות מקומיות למיזמים ומפגעים סביבתיים מחד, והקירבה שלהן למשאב הטבעי מאידך – מגבירים את מורכבות המרחב הכפרי בפריפריה, ומצדיקים בחינה מעמיקה של הערכים, העמדות וההתנהגויות הסביבתיות של אוכלוסיות המתגוררות בו. בנוסף, עם השתנות המציאות הגיאופוליטית והחברתית, גברה גם ההטרונות בסביבתנות בפריפריה, המגלמת *פרדוקס* של כמה נטיות סותרות: האם המקומיים הם סביבתניים או מחפשי איכות חיים כפרית המנצלים את המשאב הטבעי הסמוך? האם הם שייכים לקהילות קוהרנטיות ומלוכדות שיש בכוחן ליצור שינוי, או אינדיבידואלים קשי יום ללא השפעה וקשר למרחב חייהם הטבעי? והאם הם 'נימביסטיים' אנוכיים המרוחקים ממוקדי קבלת החלטות, או שותפים פוטנציאליים לשימור וקידום המרחב הכפרי לטובת הכלל? לאור הפרדוקס הסביבתי בפריפריה, הרצאה זו תיבחן מהם ההבדלים בהתנהגויות, *בידע ובעמדות סביבתיות בין אוכלוסיות שונות המתגוררות בפריפריה הישראלית? וכיצד הבדלים אלו קשורים לערכים, זהויות ויחסי כוח?*

שיטת המחקר: הועברו שאלונים לכ-600 נבדקים המתגוררים במושבים, קיבוצים, עיירות פיתוח, יישובים קהילתיים ויישובים ערביים. כלי המחקר מדד היבטים של ערכים, זהויות ויחסי כוח, ואת הקשר ביניהם לעמדות והתנהגות סביבתית. בהרצאה אציג את נתונים תיאוריים והיסקיים של עמדות והתנהגויות סביבתיות והגורמים המשפיעים עליהן אלה ויידונו משמעויות הממצאים בחלוקה לפי סוגי קהילות/יישובים.

ממצאים: נמצא כי פרקטיקות סביבתיות בספירה הפרטית גבוהות יותר בקרב יישובים חקלאיים וקהילתיים, ואילו פרקטיקות במרחב הציבורי גבוהות יותר בקרב יישובים ערביים. כמו"כ הגורמים המתווכים בין סוג היישוב לבין התנהגויות סביבתיות, הם שונים עבור כל סוג יישוב.

תרומת המחקר: למחקר חשיבות תיאורטית וחדשנית בפירוק התפיסה 'הגנרית' של הפריפריה, ובאינטגרציה בין מרכיבים אישיים וקהילתיים להבנת התנהגות סביבתית בפריפריה. כמו כן בכוחו להשפיע על גיבוש מדיניות סביבתית מותאמת בפריפריה (למשל: תכנון סביבתי, מדיניות הסברה, מדע אזרחי וכו'), וכן לתמוך בפיתוחם של יישובים חינוכיים והתערבויות מותאמות לחיזוק הקשר בין קהילות מקומיות לסביבתן.

⁵ מרצה בחוג לשירותי אנוש, ורכזת קורס משלב עשייה בחוג לעבודה סוציאלית במכללה; דוקטורנטית בבית הספר לעבודה סוציאלית ורווחה חברתית ע"ש פאול ברוואלד, האוניברסיטה העברית בירושלים.

היענות להנחיות, תפיסות סיכון ואיום, אמון ורגשות חיוביים ושליליים בקרב צוותים סיעודיים בתקופת הקורונה: מחקר אורך

ד"ר שירן בורד¹, פרופ' שוש שהרבני², ד"ר הגר ברוך³, פרופ' חנה אדמי⁴

¹ החוג למנהל מערכות בריאות, האקדמית עמק יזרעאל

² החוג לכלכלה וניהול, האקדמית עמק יזרעאל

³ בית חולים רמב"ם

⁴ החוג לסיעוד, האקדמית עמק יזרעאל

רקע: מגפת הקורונה חייבה את צוותי הסיעוד לפעול על פי הנחיות חדשות שהוצאו על ידי משרד הבריאות ונועדו למנוע מצוותים מטפלים להידבק ולהעביר את המחלה. זאת, בתקופה בה שררה אי וודאות גדולה ותחת עומס רב במערכת הבריאות.

מטרות: בחינת הרגשות, תפיסות הסיכון והאיום, מידת האמון וההיענות להנחיות בקרב צוותים סיעודיים במהלך מגפת הקורונה בישראל.

שיטות: שאלוני המחקר הועברו לאחים ואחיות בשיא הגל הראשון של מגפת הקורונה (מרץ- מאי 2020). מקרב המשיבים, כ-140 משיבים הסכימו להשתתף במחקר המשך. במהלך הגל השלישי של מגפת הקורונה בישראל (ינואר 2021) נשלח שאלון המחקר בשנית למשיבים אלו. מתוכם, 80 משיבים השיבו לשאלון.

ממצאים: באופן טבעי, חלה עלייה במידת ההתנסות של הצוותים הסיעודיים עם הנגיף בין שתי התקופות. כמחצית מן המשתתפים דיווחו בגל הראשון כי טיפלו בחשודים במחלה (כ-54%), וכחמישית דיווחו כי טיפלו בחולה מאומת (כ-21%). לעומת זאת, בגל השלישי דיווחו רוב המשיבים כי טיפלו בחשודים במחלה (כ-81%), או בחולים מאומתים (כ-66%).

ממצאי המחקר מלמדים, כי חלה ירידה מובהקת במידת ההיענות להנחיות ובתפיסת הסיכון בין שני זמני המדידה. במקביל, חלה עלייה מובהקת בעוצמת הרגשות בין המדידה הראשונה לבין השנייה. עם זאת, לא חל שינוי במידת האמון במערכת הבריאות ובתפיסת האיום של מחלת הקורונה.

מסקנות: ממצאי המחקר מלמדים מעט על התהליך אותו עברו (ועדיין עוברים) הצוותים הסיעודיים במהלך ההתמודדות עם הטיפול במגיפה, ועשויים להצביע על "עייפות פנדמית" בקרבם. מושג זה מתייחס לירידה בהיענות להנחיות, המופיעה באופן הדרגתי, לאורך זמן, והמושפעת מרגשות, חוויות ותפיסות של קהל היעד. לעומס הפיזי והרגשי עשויות להיות השלכות על בריאותם הגופנית והנפשית של הצוותים הסיעודיים, על יכולתם לקבל החלטות ולבסוף על איכות הטיפול שהם מעניקים למטופלים.

ביוש ממשלתי של תאגידים ככלי רגולטורי להתמודדות עם משבר האקלים

ד"ר שרון ידן

התוכנית למנהל ומדיניות ציבורית, המכללה האקדמית עמק יזרעאל

תקציר מחקר – להרצאה

רקע ומטרות

בחינת ההיבטים הרגולטוריים של משבר האקלים מגלה היעדר התמודדות נאותה ברמה הבינלאומית, הלאומית והמקומית. הגיעה אפוא העת לשקול כלים חדשניים שיתווספו לארגז הכלים הרגולטורי. המחקר מבקש להעריך מבחינה נורמטיבית תאורטית את רציונו של "ביוש (שיימינג) רגולטורי" ככלי מדיניות להתמודדות עם משבר האקלים.

שיטות המחקר

בלב המחקר גיבוש מסגרת קונספטואלית, תאוריה ומדיניות של "ביוש רגולטורי אקלימי". המחקר נוקט מתודולוגיה השוואתית בקרב מדינות חלוצות בתחום: האיחוד האירופי, בריטניה, ארצות הברית וישראל, ושואב מתאוריות של משפט, ממשליות ורגולציה; רגולציה סביבתית ואקלימית; וביוש.

ממצאים

מדינות שונות החלו נוקטות פרקטיקות מגוונות של "ביוש רגולטורי אקלימי", שעניינו פרסום מידע לציבור על ידי רגולטורים בדבר פעילות תאגידית התורמת למשבר האקלים, במטרה להפעיל לחץ ציבורי על חברות. המחקר מציע תאוריה עשירה הכוללת המשגה, ניתוח נורמטיבי והמלצות מדיניות לקידום מתווים לביוש רגולטורי אקלימי אפקטיבי, יעיל והוגן.

חדשנות

ביוש רגולטורי אקלימי טרם פותח בספרות, אשר עסקה עד כה (באופן מצומצם) בעיקר בביוש אקלימי הננקט בזירה הבינלאומית, בזירה הפרטית הבינאישית, ועל ידי ארגונים פרטיים כגון עמותות.

תרומת המחקר

למחקר השלכות מעשיות חשובות למחוקקים, למאסדרים, לעורכי דין, לשופטים, לפעילים סביבתיים, למנהלים, לעסקים ולציבור הרחב, בייחוד בישראל. דוח מבקר המדינה קבע אך לאחרונה כי עד כה משרדי הממשלה לא התמודדו כלל עם משבר האקלים, ולצד זאת, חוק אקלים אינו מקודם בכנסת. בנסיבות אלה עשויה להיות חשיבות רבה לכלי חדשני כמו ביוש. המחקר אף מקדם את התאוריה של ביוש רגולטורי ושל מדיניות אקלים ומפגיש ביניהן באופן תקדימי ייחודי.

אינטר-דיסציפלינריות במחקר כפדגוגיה בגישה של caring

תמי של (עבודי) – חוגים לחינוך וסיעוד

למחקרים אינטר-דיסציפלינריים ישנה חשיבות פדגוגית בפיתוח סקרנות וקשרים בינאנושיים, ובטיפול פרטני, קבוצתי וקהילתי. למשל, שילוב של אתנוגרפיה ופילוסופיה (להלן, אתנו-פילוסופיה), מהזוית של caring, מאפשר למרצה ולתלמידים והתלמידות ליצור ידע משולב וחדש, לאחר החשפות למגוון פרשנויות ופרקטיקות אנושיות.

כמי שצמחה במדעי הרוח, עיקר ההשפעה עלי היתה של חוגים מערביים. אולם, ההתעניינות בפילוסופיה של החינוך היוותה פתח להכרות ללימודי מגדר ותרבויות, ושיטות מחקר מגוונות. מכיוון שהתעניינתי בалиמות ובגורמים המניעים זאת, התחלתי לערוך מחקרים איכותניים על סטריאוטיפים מיניים, בתואר שני, ולבסוף מחקר אתנו-פילוסופי על caring בדוקטורט. השילוב הזה גם מאפשר הוראה גמישה יותר.

בדוקטורט התמקדתי בחמישה מורות ומורים בבתי-ספר יסודיים בלוס-אנג'לס שבקליפורניה, מזוית אתנו-פילוסופית. למדתי כיצד הם מגדירים caring ומנסים לישם זאת פדגוגית, לצד הביוגרפיה שלהם. כמו כן, שילבתי את ההגדרה של התלמידים שלהם, למורה caring. את הנתונים ניתחתי מזוית פילוסופית בשילוב תאוריות של תרבויות ומגדר וזרמים שונים בפמיניזם.

בעוד שיש היום נטיה להצהיר על אינטר-דיסציפלינריות באקדמיה, הן במחקרים, במתודות ובתכני קורסים, בפועל יש קושי רב להכיל חוקרים ומרצים המיישמים זאת. גם כשהחלטתי בשנים האחרונות, לעשות תואר ראשון בעבודה סוציאלית, הנטיה שלי לשלב אתנו-פילוסופיה, כגישה טיפולית, דוכאה. אולם, לשיטתי, הדיסציפלינה משנית למחקר ולידע שצומח ממנו, הן הגותית והן ישומית; היא משנית להשלכות על החברה האנושית ולטבע הלא אנושי. המחקר ותובנותיו, הם הציר שממנו ניתן להתפתח, בקשר הדוק של ההגות והווייה. אם הגל מתחיל מהמחשבה ומרקס מהפרקסיס, קירקגור מוסיף את האמונה כמנגנון קיומי וניטשה דורש מאיתנו חיים עצמאיים תודעתית, המחקר האתנו-פילוסופי האינטר-דיסציפלינרי, שהתפתח אצלי מתוך הגישה של caring, מחדד את הקשר הבלתי נפרד בין ההגות להווייה ובין מחקר והוראה.

Childhood unpredictability and harshness predict diminished sleep quality and worse physical health in adulthood: Mediation through emotion regulation difficulties.

Ohad Szepeswol, Iris Haimov, Ami Cohen, Ora Peleg

According to life history theory, individuals who grew up in harsh (low-SES) or unpredictable environments should exhibit less regulated emotion as adults, which could put them at a greater risk for low sleep quality and diminished physical health. Thus, in the current study, we examined whether childhood exposure to harshness and unpredictability is associated with self-reported health and sleep difficulties and whether this link is mediated by greater emotion regulation difficulties. A sample of 850 participants completed measures of early unpredictability (family changes, residential changes, and economic changes experienced by age 10), early harshness (SES up to age 10), emotion regulation difficulties (DERS), sleep disturbances (ISI), and overall physical health (WHOQOL – Physical). As predicted, early unpredictability was associated with greater emotion regulation difficulties, which in turn was associated with more sleep disturbances and worse physical health. Early harshness was directly associated with more sleep disturbances and worse physical health, but not with emotion regulation difficulties. We interpret these results from an evolutionary life history perspective.

Rational Management and the Complexity Matrix – Covid-19 pandemic management in Israel

Boaz Hovav, MD, PhD, MBA, Health Systems Management Department, Max Stern Yezreel Valley College

Abstract

Background and Goal – Israel suffered from high Covid-19 morbidity and mortality rates between March 2020 and May 2021, thus necessitating three lockdowns. Our goal was to Identify a more effective response to managing future pandemics.

Methods – Pandemic management in Israel is analyzed using the rational decision-making model and the Complexity Matrix, based on the Oxford Coronavirus Stringency Index and Google mobility data.

Findings – Thanks to widespread agreement with its goals, compliance with the March 2020 lockdown was high despite only medium result-certainty, thus facilitating a rapid reduction in morbidity. The second and third lockdowns were imposed with a lag, despite higher result-certainty. Lower goal-agreement among various sectors of society led to lower compliance and higher morbidity and mortality. Restriction compliance declined over time as goal-agreement weakened. Unlike the management of the first lockdown, which established clear public health goals, decision criteria, and strategy alternatives, the management of subsequent lockdowns appeared to be sectorial, thus reducing goal-agreement and compliance.

Novelty and contribution – To better manage complex events like pandemics, governments should set clear public health goals and decision criteria, and weight them according to changing circumstances. Alternative action plans should be modified to fit local circumstances.

MULTILINGUALISM AND HANDWRITTEN SIGNATURE: THE CASE OF PALASTENIAN ARABS IN ISRAEL

Deia Ganayim, Educational Counselling Department

Background and aims

The study hypothesized that signing one's name in the mother tongue reflects one's identification with this social group. Thus, the relationship between the vitality of language and identity as reflected in what language Palestinian-Arab students of higher education in Israel sign their own handwritten signature was examined. Do they sign in Arabic, their mother tongue and native first language (L1) but still the language of minority in Israel? In Hebrew, their second language (L2) but the language of the dominant majority and the language of most official documents if not all? In English, their third language (L3)? Or in a symbolic logographic manner?

Method

In the current study, 843 multilingual Palestinian-Arab students in Israel were asked in Arabic to sign their handwritten signature on a blank A4 paper that was returned to them after recognizing the language of their signature as the research assistant compared the language of the signature to the Arabic, Hebrew, and English scripts. Participants were asked of the language of their signature when it was difficult to be identified. Signatures were considered as logo-graphic if they were not identified as similar to any of the scripts. Some of the participants were asked to explain their choice in signature language in order to get a preliminary qualitative understanding of the reasons behind their choice of signature language.

Findings

Our findings revealed that 19% of the signatures were in Arabic (L1), 37% were in Hebrew (L2), 19% were in English (L3), and 25% were in a symbolic logographic outlay. Unpredictably, about 81% of the signatures were not in Arabic their native first language.

Innovation

The policy of "Hebraization" succeeded in undermining the Arabic language of Palestinian-Arabs in Israel, especially considering that their handwritten signatures are believed to be the most special and unique expression of identity. The low percentage of signatures in Arabic is a consequence of the low vitality of Arabic in the context of Israel impeding Palestinian-Arabs from maintaining their ethnic language.

A Triad Model of Engaged Social Work Pedagogy: Connecting Research, Education, and Action

This presentation is based on a forthcoming article by:

Dassi Postan-Aizik, Max Stern Yezreel Valley College, Department of Social Work
Corey Shdaimah, University of Maryland School of Social Work

Social work is troubled by long-standing tensions that emanate from its origin as both a practice-based profession and an academic discipline. Social work's core social justice values often run counter to traditional positivist research and academic education. In academia, these tensions appear as educators are called to better prepare students for high quality research as well as to implement more anti-oppressive (AOP) content into their curriculum. This presentation describes the Triad Model, which responds to the dual calls for engaged AOP academia and pedagogy by engaging students in anti-oppressive research and community practice. We begin by identifying three main challenges for teaching AOP social work research. Building on the principles of engaged pedagogy, participatory research, and community-academy partnerships, we then present a Triad Model that merges research, education, and action. This model fosters a holistic approach that entwines the three strands, while honoring diverse forms of knowledge and perspectives to promote social change. We discuss implications and provide guidelines for educators who wish to adopt the Triad Model in ways that are responsive to their local context and pedagogical goals.

Although the model is based on our experience with social work research, education and action, this presentation may be of interest to academic educators from other disciplines who wish to explore the use of the Triad Model in their classroom.

What do your eyes say?

Horizontal Vestibulo–Ocular Reflex deficit as a biomarker for disease onset, severity, and progression in Spinocerebellar Ataxia type 3

Zohar Elyoseph^{1,2}, Dario Geisinger³, Roy Zaltzman⁴, Matti Mintz^{1,5} and Carlos R. Gordon^{3,4,5}

¹School of Psychological Sciences, Tel Aviv University; ²The Center for Psychobiological Research, Department of Psychology, Max Stern Yezreel Valley College; ³Sackler Faculty of Medicine, Tel Aviv University; ⁴Department of Neurology, Meir Medical Center, Kfar Saba; ⁵Sagol School of Neuroscience, Tel Aviv University, Israel.

Background: Spinocerebellar Ataxia type 3 (SCA3), also known as Machado-Joseph Disease, is an autosomal dominant neurodegenerative disease caused by the expansion of CAG trinucleotide repeats in the ATXN3 gene. The search for a biomarker that would identify the disease presence and progression is crucial for designing clinical trials in SCA3. In previous studies we have demonstrated that the horizontal Vestibulo-Ocular Reflex (VOR) deficit is part of the SCA3 phenotype. Nowadays, the VOR gain (eye velocity/head velocity) can be easily and accurately quantified using the video Head Impulse Test (vHIT), in which fast camera records eye movement responses to abrupt head rotations.

Objective: To evaluate the VOR gain as a neurophysiological biomarker of SCA3.

Methods: Participants were 35 SCA3 patients, 11 pre-symptomatic (PS) SCA3 subjects (genetically confirmed but without symptoms or signs) and 20 healthy controls (HC). Following a detailed neurological examination, ataxia severity was assessed by the Scale for the Assessment and Rating of Ataxia (SARA) and vestibular function was evaluated using the vHIT measuring the horizontal and vertical VOR gain. Twenty of the SCA3 patients were re-tested after a period of 1-3 years.

Results: The horizontal VOR gain was significantly lower among SCA3 as compared to PS and HC [0.53, 0.86 and 0.94 respectively]. Six out of the 11 PS subjects demonstrated mild abnormal horizontal VOR gain (>0.8). SCA3 patients showed a significant negative correlation between the horizontal VOR gain and the SARA score in the two tests separated by an interval of 1-3 years. Multiple regression analysis found that horizontal VOR gain, and disease duration are significant independent predictors of SARA score. The negative correlation between the percentage of change in horizontal VOR gain and

the percentage of change in SARA score across the two tests indicates that the VOR gain could be used as a biomarker for disease progression.

Research contribution and conclusions: The present findings confirm that horizontal VOR gain impairment may serve as a neurophysiological biomarker for detecting the onset, severity, and progression of SCA3.

Personality Traits' Predictors of Outstanding Employee's Performance in the Israeli Public Sector

Yovav Eshet^a PhD and Prof. Itzhak Harpaz^b

^a Department of Human Services

^b President of The Max Stern Academic College of Emek Yezreel

ABSTRACT

Background and goals

Outstanding employees' main asset is their human capital, which they use effectively to contribute to the improvement of organizational performance. Their exceptional performance is determined by different abilities, personality qualities, and attitudes. Personality traits refer to one's style of interpersonal interaction via behavior and thinking. Traits develop during one's childhood and adulthood, thus enabling a prediction of conduct throughout one's life. The Five-Factor Model (FFM) is a highly influential approach offering a comprehensive taxonomy of psychological traits. The FFM divides personality into five different categories: Agreeableness, Conscientiousness, Openness, Extraversion, and Emotional Stability. Scholars have not yet discussed the FFM traits' ability to predict outstanding performance, the goal of this study is to identify and empirically test a model of predictors outstanding employee performance by their personality traits.

Research methods

The innovative paired sample is composed of a variety of elite performers from 14 different government offices. Questionnaires were administered to a total of 742 participants, which comprised 189 pairs of outstanding employees and their supervisors, and 182 pairs of normative employees and their supervisors. Whereas the supervisors rated the job performances of their employees, these self-reported on their personality traits. Data analysis was performed using Structural Equation Modelling (SEM) using AMOS.

Findings

The results show that two out of five personality traits, extraversion, and emotional stability, are positive predictors of outstanding performance, while openness to experience is a negative one. In addition, agreeableness emerges as a positive predictor of normative employees' performance.

Research contribution

This research provides Human Resources Managements with a tool to identify outstanding performers according to personality traits. The model has been empirically tested in the Israeli public administration sector. Practical application of this research model assists public administrations in locating outstanding employees for successful planning.

Article:

Yovav Eshet & Itzhak Harpaz (2021) Personality Traits' Predictors of Outstanding Performance in the Public Sector, *Public Performance & Management Review*, 44:6, 1367-1394, DOI: 10.1080/15309576.2021.1980064

k-means clustering algorithm for mixed data

Loai Abdallah and Murad Badarna, Information Systems department

Background and goals:

Clustering, is an artificial intelligence technique that partitions objects into sub-groups. In clustering the goal is to group similar objects together and different objects into different groups.

K-means is one of the well-known clustering algorithms and most popular. It works by assigning each point(i.e. object) to the closest center and then update the centers based on those points. However, clustering data with mixed types (i.e. attributed with numerical and categorical types) is still a challenging open problem. In this study, we proposed a new k-means clustering algorithms for mixed datasets.

Research method:

Running K-means clustering algorithm requires a distance function in order to associate each point to the closest center, and mean formula in order to update the centers.

Let $\{att_1, att_2, \dots, att_N\}$ assign the attributes, and let $\mathbb{R}_{att} = \{att_1, \dots, att_l\}$, and $\mathbb{C}_{att} = \{att_{l+1}, \dots, att_N\}$ contains the numerical and categorical attributes, respectively. Then, the distance between two points $X = \{x_1, x_2, \dots, x_N\}, Y = \{y_1, y_2, \dots, y_N\}$ will be:

$$dist(X, Y) = \sum_{i=1}^l (x_i - y_i)^2 + \sum_{i=l+1}^N \neg(x_i = y_i)$$

Where,

$$\neg(x_i = y_i) = \begin{cases} 1, & \text{if } x_i \neq y_i \\ 0, & \text{if } x_i = y_i \end{cases}$$

Using this distance, we built a distance matrix that include all the distances between the points. Then we use the multi-dimensional-scaling technique in order to represent the objects in a continues form.

As a result, the new space will include only continues attributes that reflects the actual similarity between the objects as in the original form. Then we run the original k-means clustering algorithm on the new space dataset.

Experiments:

In order to compare the suggested method with the existing method, we run it on 3 different datasets. To compute the performance of each method, we use the sum-square-error (SSE) and the Rand-Index metric.

Conclusions and Contributions:

Our method outperforms the state-of-the-art methods in 2 main metrics: sum-square-error and Rand Index. However, the main disadvantage of our method is its expensive time complexity on big data.

Culture, Dialogue, and PR in the Middle East

Ruth Avidar, Department of Communication and Health Management Systems, The
Yezreel Valley College

Ganga Dhanesh, Zayed University (U.A.E.)

Background and Purpose

Most theorizing on dialogue within public relations scholarship has been centered in Euro-American worldviews and organization-centered approaches, undervaluing the critical influence of culture, which restricts the global applicability of dialogic theory. This study aims to broaden the scope of dialogic theory by exploring public relations in the Middle East, by applying the Global Public Relations Framework (Sriramesh & Vercic, 2019), which defines culture broadly to include political, economic, societal, media and activist cultures. This study argues that the complex and simultaneous interplay of myriad cultural factors contribute to a nuanced set of enabling and limiting conditions for dialogue.

Methodology

This is a conceptual paper, reviewing existing literature on public relations in the Middle East using the global public relations framework (Sriramesh & Vercic, 2019), and highlighting the influence of culture and diversity in the Middle East on public relations practice (e.g., Magen & Avidar, 2019).

Findings (Main proposition)

The global applicability of dialogic communication scholarship in public relations would be significantly enhanced by integrating varied forms of *culture* as organizational environments into nuanced understandings of dialogic communication (e.g., cultural attributes of collectivism, *wasta*, social bonding, and group attachment). It may also serve as a first step in developing a ground-up new theory that better reflects and represents public relations in the Middle East.

Practical and social implications

This study highlights the importance of studying the impact of *culture* to dialogic theory and integrating a broader set of cultural variables on dialogic communication research.

Future research can extend this argument to other cultural contexts of practice, thus expanding the global applicability of dialogic theory.

References

- Magen, C., & Avidar, R. (2019). Introducing the Strata approach to dialogue analysis (SADA): The case of political NGOs in Israel. *Journal of Public Relations Research* 31(3-4), 97-117.
- Sriramesh, K., & Vercic, D. (2019). *The global public relations handbook: Theory, research and practice* (3rd ed.). New York, NY: Routledge.